

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2015 r. w Gliwicach

sprawy M. A. (A.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania M. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 października 2014 r. i 21 listopada 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu prawo do emerytury górniczej od 29 sierpnia 2014 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy

VIII U 2345/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8.10.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na treść art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz.1227 ze zm.) poinformował ubezpieczonego M. A., że przedłożone przez niego dokumenty nie mają wpływu na prawo do świadczeń, podtrzymując tym samym treść decyzji z 21.08.2014r., którą odmówiono ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej. w uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż nie zaliczył do pracy górniczej okresu zatrudnienia od 13.07.1982r. do 30.04.1983r. gdyż charakter wykonywanej pracy nie może być uznany na podstawie zeznań świadków. następnie ZUS w dniu 21.11.2014r. wydał decyzję w przedmiocie odmowy prawa do emerytury górniczej, uchylając decyzję z dnia 21.08.2014r. i pismo z dnia 8.10.2014r. w uzasadnieniu podał, iż ubezpieczony udowodnił jedynie 24 lata, 11 miesięcy i 2 dni pracy górniczej wobec wymaganych 25 lat takiej pracy, w tym 17 lat, 8 m-cy i 1 dzień pracy górniczej określonej art. 50c ust. 1.

Odwołanie od decyzji z dnia 8.10.2014r. i 21.11.2014r. złożył ubezpieczony M. A., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji, uznanie okresu zatrudnienia od 1.10.1982r. do 30.04.1983r. i przyznanie mu prawa do spornego świadczenia od dnia 28.08.2014r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując iż w zakwestionowanym okresie zatrudnienia ubezpieczony nie wykonywał pracy górniczej, gdyż zajmował stanowisko monteru urządzeń górniczych.

Sąd połączył sprawę o sygn. akt VIII U 2345/14 do sprawy niniejszej celem wspólnego prowadzenia i rozstrzygnięcia pod wspólną sygn. VIII U 2345/14.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony, M. A., urodził się w dniu (...)

Od 17 maja 2003r. jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem do 31 marca 2016r.

W dniu 21 lipca 2014r. ubezpieczony złożył pierwszy wniosek o ustalenie prawa do emerytury, po rozpatrzeniu którego ZUS wydał decyzję odmowną z dnia 21 sierpnia 2014r. stwierdzając, iż ubezpieczony udowodnił jedynie 24 lata, 11 m-cy i 2 dni pracy górniczej w tym 17 lat, 8 m-cy i 1 dzień pracy górniczej o której mowa w art. 50c ust. 1.

Ubezpieczony w dniu 16 września 2014r. przedłożył oświadczenia w sprawie braku dokumentów, załączając zeznania świadków i ich świadectwa pracy w (...) z 12 listopada 2009r. i z 12 lutego 2005r. w tym świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 12 października 2009r., nadto również pismo z (...) z 10 września 2014r. i dokumenty z akt osobowych: opinię z 15 kwietnia (...). oraz pismo w sprawie przeniesienia. ZUS w dniu 8.10.2014r. wydał decyzję, informując iż ww. dokumenty przedłożone przez ubezpieczonego nie spełniają przesłanek określonych w art. 114 ustawy emerytalno-rentowej, od której odwołanie złożył ubezpieczony. ZUS powyższe decyzje z dnia 21 sierpnia 2011r. i 8.10.2014r. uchylił decyzją z dnia 21.11.2014r., jednocześnie odmawiając ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej wobec nieudowodnienia 25 lat pracy górniczej zgodnie z art. 50 a ust. 1.

Na łączny ustalony przez ZUS okres zaliczony do ustalenia górniczej emerytury wynoszący 24 lata, 11 miesięcy i 2 dni złożył się okres pracy górniczej określonej w art. 50 c ust. 1 – 17 lat, 8 miesięcy i 1 dzień.

Do pracy górniczej ZUS nie zaliczył okresu zatrudnienia w Zakładach (...) S.A. w B. od 13.07.1982r. do 30.04.1983r.

Ze świadectwa pracy z 14 kwietnia 1983r. wynika, iż ubezpieczony był zatrudniony w powyższym zakładzie od 13 lipca 1982r. do 30 kwietnia 1983r. jako monter urządzeń górniczych.

Ubezpieczony starał się o wydanie przez pracodawcę zestawienia dniówek zjazdowych, w odpowiedzi na co, w piśmie z dnia 10.09.2014r. (...) wskazał, że nie jest możliwe wystawienie takiego dokumentu, lecz ich zdaniem z treści świadectwa pracy wynika wprost, iż pracował on na stanowisku górniczym pod ziemią, na co wskazuje zarówno sama nazwa stanowiska jak i kategoria zaszerogowania – VI. Pracodawca powołał się również na treść dokumentacji osobowej zawartej w aktach pracowniczych – pismo z 28.09.1982r. w sprawie przeniesienia ubezpieczonego z dniem 1.10.1982r. do pracy pod ziemią na stanowisko monteru urządzeń mechanicznych oraz opinia z 15.04.1983r., z której wynika iż ubezpieczony jest zatrudniony na stanowisku młodszego górnika.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej w B. w zawodzie operatora samojezdnych maszyn górniczych, został zatrudniony w (...) początkowo, jako pracownik młodociany na stanowisku ślusarza na powierzchni na placu drzewnym, a następnie w związku z ukończeniem 18 r. życia, od 1 października 1982r. został skierowany do pracy pod ziemią na stanowisko monteru urządzeń mechanicznych na oddział IV – wydziale robót górniczych. Na tym poziomie znajdował się pociąg. Praca ubezpieczonego polegała na łączeniu, spinaniu wozów,

którym transportowano materiały, np. drzewo i urobek. Zdarzało się również, że pracował jako pomocnik górnika w przodku.

Praktyką (...) było przyznawanie nowozatrudnionym pracownikom stanowiska monterów urządzeń górniczych, z bardzo szerokim zakresem obowiązków, zależnie od wydziału – komórki organizacyjnej i rozkładu pracy dokonywanej przez sztygara – przełożonego.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony ukończył 50 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie akt organu rentowego oraz dokumentacji pracowniczej (załącznik do pisma przewodniego k. 14 a.s.), oraz na podstawie zeznań świadków i wyjaśnień odwoływającego (nagranie rozprawy z dnia 3 marca 2015r., płyta k. 24 a.s.).

Sąd podzielił w całości zeznania świadków i wyjaśnienia odwoływającego, gdyż były one spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniały i znalazły odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym, zwłaszcza w dokumentacji pracowniczej. Świadkowie posiadali wiedzę i rozeznanie co do charakteru i miejsca wykonywania pracy odwoływającego, gdyż w spornym okresie pracowali wraz z ubezpieczonym w tym samym zakładzie, bądź na tym samym wydziale (świadek Z. C.) bądź na równoległym, pozostając z ubezpieczonym w bezpośrednim kontakcie w czasie dojazdu na stanowisko pracy (świadek A. B.). Nadto, świadkowie w początkowym okresie zatrudnienia w zakładzie posiadali angaż na tożsame stanowisko co ubezpieczony z dodaniem określenia pod ziemią.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego M. A. zasługują na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań przypomnieć należy, że z utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza - przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Sąd nie rozstrzyga o zasadności wniosku, lecz o prawidłowości zaskarżonej decyzji. Jakkolwiek jest przy tym niezależny i samodzielny, to jego rozstrzygnięcie zawsze odnosi się do zaskarżonej decyzji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNP 2000/15/601; wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 29 września 2000 r., II UKN 759/99, Prawo pracy i prawo socjalne 2002 r., nr 3, s. 65 i 20 maja 2004 r., II UKN 395/03, OSNP 2005/3/43).

W ocenie Sądu, w zakresie pierwszej z zakwestionowanych decyzji z dnia 8.10.2014r., brak było podstaw prawnych do zastosowania przez organ rentowy art. 114 ustawy emerytalno-rentowej, gdyż ubezpieczony złożył wniosek z załącznikami z dnia 16.09.2014r., zatem przez uprawomocnieniem się decyzji z 21 sierpnia 2014r. przepis powyższy określa natomiast w ust. 1, iż prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Stąd też Sąd uznał, iż nie został on wniesiony w trybie art. 114 ustawy emerytalno-rentowej, a w trybie art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zatem należało go potraktować jako odwołanie od decyzji z dnia 21.08.2014r. Zarówno ta ostatnia decyzja jak i decyzja z 8.10.2014r. została jednak uchylona decyzją ZUS z 21.11.2014r., którą jednocześnie ponownie odmówiono ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej wobec nieudowodnienia przesłanki 25 lat pracy górniczej.

Zasadniczo przedmiotem niniejszej sprawy pozostawało zatem ustalenie, czy ubezpieczonemu spełnia przesłanki określone w art. 50a ust.1 i 2 w zw. z art. 50c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych [Dz. U. z 2004r., Nr 39, poz. 353], tj. przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej w wieku emerytalnym 50 lat, tj.

- posiadanie co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 oraz

- nie przystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W przedmiotowej sprawie bezspornym było, że ubezpieczony ukończył 50 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz posiada co najmniej 15 lat pracy określonej w art. 50c ust. 1.

Przedmiotem sporu pozostawało natomiast ustalenie, czy skarżący legitymuje się wymaganym okresem pracy górniczej, który – wobec jego wieku – dla przyznania prawa do emerytury górniczej, zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy, musiałby wynosić co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, gdyż ZUS do takiej pracy zaliczył odwołującemu jedynie 24 lat, 11 m-cy i 2 dni.

Okresem spornym był okres zatrudnienia w (...) S.A. od 1.10.1982r. do 30.04.1983r., tj. 7 m-cy, który przy uwzględnieniu za pracę górniczą w rozumieniu art. 50a, byłby wystarczający – po doliczeniu do ww. uznanego przez ZUS okresu – do spełnienia przesłanki 25 lat pracy górniczej i przyznania odwołującemu spornego świadczenia.

Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego wykazały, iż w powyższym okresie ubezpieczony niewątpliwie wykonywał pracę górniczą w rozumieniu art. 50c ust.1 pkt 1, tj. pracę pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu. Świadczą o tym zeznania świadków, potwierdzone dokumentami z akt pracowniczych, jednoznacznie stwierdzającymi, iż ubezpieczony został przeniesiony z dniem 1.10.1982r., do pracy pod ziemią, i taką pracę wykonywał jako monter urządzeń mechanicznych – na wydziale wydobywczym, aż do rozwiązania umowy o pracę, czyli do 30.04.1983r. Brak jest podstaw by kwestionować twierdzenia odwołującego, tym bardziej, iż pracodawca w piśmie z dnia 10.09.2014r. także podzielił stanowisko, iż była to praca górnicza pod ziemią kopalni.

Bez znaczenia pozostaje przy tym brak zaświadczenia pracy górniczej, gdyż zgodnie ze stanowisko SN, analiza w ocenie pracy górniczej powinna koncentrować się na ustawowych warunkach pracy górniczej (pojęciu tej pracy), a nie na samej nazwie stanowiska, a o uznaniu pracy za pracę górniczą w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach nie decyduje treść dokumentów wydawanych przez pracodawcę, ale charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika (wyroki SN z 16.06.2011r. I UK 381/10; z 5.05.2011r. I UK 382/10). Nadto w postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy górniczej, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego.

Reasumując, Sąd uznał, że odwołujący spełnił wszystkie przesłanki do przyznania mu emerytury górniczej i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając M. A. prawo do emerytury górniczej od dnia 29 sierpnia 2014r., tj. od ukończenia wieku emerytalnego.

SSO Jolanta Łanowy